

Beszámoló a VII. Komplexkémiai Kollokviumról

A Magyar Kémikusok Egyesülete Komplexkémiai Szakcsoportja 1972 május 22—24 között Sárospatakon tartotta meg VII. Komplexkémiai Kollokviumát.

A Kollokvium elsősorban a komplexkémia gyakorlati és ipari alkalmazásával foglalkozott, azonban néhány előadás a koordinációs kémiai alap kutatások terén elért újabb eredményekről is elhangzott.

A Kollokvium közel 90 résztvevőjét *Kőrös Endrének* — a Szakcsoport vezetőjének — megnyitója után *Lábas József*, a Városi Tanács elnökhelyettese üdvözölte, Sárospatak város vezetői nevében.

A bevezető előadást „Alkalmazott Koordinációs Kémia” címmel *Beck Mihály* (KLTE) tartotta, aki összefoglalóan ismertette a komplexkémia jelentőségét és szerepét a kémia különböző ágaiban az analitikai kémiában, a szerves kémiában, a biokémiában, valamint különböző ipari eljárások során.

Ezenkívül még négy összefoglaló előadás hangzott el:

Deák Gyula (KOKI) a komplex vegyületek a szerves kémiai szintézisekben való alkalmazásáról tartott előadást.

Géherné, Glücklich Judit (Bőripari Kutató) a komplex vegyületek bőr- és szőrmeipari felhasználását tárgyalta.

Pfeifer Gyula (NEVIKI) a növényvédőszer-kémia komplexkémiai vonatkozásairól tartott beszámolót és ehhez csatlakozott *Flóra Teréz* (NEVIKI) előadása, aki a növényvédőszerként használt komplex vegyületek termikus sajátságait ismertette.

Görög Sándor és *Beck Mihály* (Kőbányai Gyógyszerárugyár és KLTE) a fémkomplexek biológiai szerepéről és farmakológiai jelentőségéről tartott előadást.

Saját kutatási eredményekkel az alábbi előadások foglalkoztak:

Gergely Arthúr (KLTE) és munkatársai biológiai szempontból is jelentős rendszerek egyensúlyi és kalorimetriás vizsgálata során elért eredményekről számoltak be. Tanulmányozták a protonált- és egyes aminosav komplexek egyensúlyi viszonyait (*Nagypál István, Farkas Etelka* és *Kiss Tamás*), valamint a hisztamin- α -aminosav komplexek termodinamikai viszonyait (*Sóvágó Imre, Posta József*).

Lakatos Béla, Mány György, Meisel Tiborné, Winkler Péter és *Mohos Béla* (KKKI) beszámoltak a humuszanyagok fémionokkal alkotott komplex rendszereinek vizsgálatairól, különösen az elektronspinrezonancia spektroszkópiával és a fémion szelektív membrán elektródos mérésekkel kapott eredményekről.

Jáky Miklós és *Simándi László* (KKKI) az acetilén-

dikarbonsav permanganátos oxidációjának kinetikai vizsgálata terén elért eredményeiről számoltak be.

Bazsa György, Beck Mihály és *Fülöp Judit* (KLTE) ismertették az alkoholszonda reakció általuk javasolt mechanizmusát, továbbá bemutatták az alkoholszonda működését.

Beck Mihály, Kiss Péter, Ország István és *Szalay Tibor* (KLTE) előadásukban a komplexképződés szerepét tárgyalták az ún. fotográfiai rádiumhatásban.

Mirjam Galova (Műszaki Egyetem, Kassa) az alumínium és vegyületeinek vízben és aprotikus oldószerekben végzett elektrokémiai vizsgálatáról számolt be.

Menyhárt Józsefné (MÜKKI) előadásában ismertette az izomérek szétválasztására kidolgozott nikkelpikolin-rodanid klatrátos módszerét és ehhez a problémakörhöz csatlakozott *Liptay György* (BME) előadása a klatrátképzésre alkalmas komplexek, illetve klatrátok termoanalitikai vizsgálatával kapcsolatban.

Balázs János, Beck Mihály, Csonka Lajos, Sipos Sándor és *Szántó Ferenc* (JATE, KLTE) ismertették azon módszerüket, amellyel koordinációs műgyanták minőségét tudják javítani komplexképzők alkalmazása segítségével.

Czeplédi Béla, Csövári Mihály, Erdélyi Miklós és *Végyvári Mihály* (Pécsi Ércbányászati Vállalat) előadásukban néhány ritkafém hidrometallurgiájával kapcsolatban felmerülő koordinációs kémiai problémákkal foglalkoztak.

Markó László és munkatársai (VVE) a karbonilok kémiája és gyakorlati felhasználása terén elért újabb eredményeiről számoltak be. Tanulmányozták az olefinek hidroformilezését ródiium-karbonil katalizátorral és beszámoltak a reakció kinetikájával és mechanizmusával kapcsolatban elért újabb eredményekről (*Heil Bálint, Csontos Gyula*); előállítottak és vizsgáltak halogeno-volfram-karbonil homogén diszproporcionáló katalizátorokat (*Bencze Lajos*); vizsgálták továbbá az oldószerek hatását a kobalt karbonilok kémiai átalakulása során (*Ungváry Ferenc*).

Speier Gábor (VVE) előadásában a vas-, kobalt és nikkeltercier foszfin és tercier difoszfin komplexek és szilánok közötti reakciók vizsgálata terén folytatott kutatásairól számolt be.

Kőrös Endre zárszava után a vendéglátók nevében *Sipos István* a sárospataki Rákóczi Gimnázium kémiatanára vett búcsút a kollokvium résztvevőitől és a gimnázium kémiatanárai nevében egy-egy sárospataki emléktárgyat nyújtott át a kollokvium vendégeinek.

Dr. Kőrös Endre